

Navigeerimine

ilma piirideta

Siiani oli navigatsiooniseadmete pärusmaa peasjalikult Lääne-Euroopa, nüüd oleme juba sealmaal, et enamik seadmeid on varustatud ka Ida-Euroopa kaardiga, kaasa arvatud Eesti ja teiste Balti riikide oma. Kuidas need seadmed siinmail toimivad?

Auto Bild Eesti võttis katsetamiseks kolm navigatsiooniseadet: turuliider TomTom mudeliga GO 720, talle peamist konkurentsi pakkuv Garmin Nüvi 760 ja üks soodsama hinnaga naviseade, Prestigio Geovision 430. Kolm seadet, kolm toimetajat, kes kõiki seadmeid kordamöödi katsetasid. Sõitsime mööda Eestit, käisime Austrias, katsetasime Sloveenias ja Horvaatias. Tuleb tunnistada, et oma tööga said nad hakkama kõik. Ja igal katsetajal kujunes välja ka oma lemmik. Toimetaja Urmas Vaino süda kuulub Garminile, Olev Toom eelistab TomTomi, Tõnu Tramm otsustas Prestigio kasuks. Miks?

Prestigio Geovision 430

■ Prestigio eelistamiseks on kaks peamist põhjust: esiteks on ta kõige soodsama hinnaga. 3900 krooni eest saadav komplekt sisaldab Ida-Euroopa kaarti, toalaadijat, välisantenni, autolaadijat, mis on nagu telefonijuhe, ei ripne lohakalt autos.

Teine põhjus on kõige täpsem kaardipõhi. Teiste testitutega võrreldes näitab see kõige täpsemini asulaid, jõgesid, järvi, kõrvalteid, riigipiire, linnas navigeerides suudab kõige täpsemini kohale juhatada. Tõsi, üks ühesuunaliste tänavatega on hädas temagi, kuid näiteks Zagrebi kesklinnas oli Prestigio ainus, mis suutis soovitud kohta õigesti juhatada. Teised käskisid ikka teha pööre seal, kus seda teha ei tohtinud. Ja kui oled saabunud sihtpunkti, ei lõpeta seade automaatselt tööd, vaid juhatab sind sihtkohast mööda sõitmisel kannatlikult tagasi, kuni oled uue sihtpunkti sisestanud. Ka

Eestis ringi sõites oli Prestigio suuteline leidma kõige otsemaid teid, viima kohale eri huvipunktesse ja soovitud koha leidmine ei valmistanud talle mingit probleemi.

Tõsi, on ka mõned miinused. Peamine neist on infotabloo pisut liiga väike tekst, teiseks huvipunktide määramatus. Saab küll valida, kas soovitud huvipunkt jääb praeguse asukoha või sihtpunkti lähedusse, kuid ta ei näita ära, kas ta jääb juba selja taha või hoopis teelt mitukümmend kilomeetrit kõrvale. Sihtpunktide andmebaas ise ei erinenud

teistest millegi poolest ja on vaat et isegi mahukam.

Kolmas miinus on tema käsitsemise keerukus. Teel olles midagi muutma hakata on üsna keeruline, selles suhtes on TomTom ja Garmin lihtsama ülesehitusega. Samuti ei suutnud ta ainsana edastada eestikeelseid häälkäsklusi. Aga selle raha eest saab igatahes igati asjaliku navigeerimisseadme ja arvestades, et enamik meist kasutab seda vaid mõne korra aastas, on ta abiks igal juhul.

Tõnu Tramm

Prestigio Geovision 430

Hind: 4090 kr

Koos L-Euroopa

kaardiga: 4995 kr

Esindaja: ASBIS-Baltik AS

Komplektis: Ida-Euroopa

kaart, iminapaga klaaskinnitus, toalaadija, autolaadija, välisantenn, USB juhe

- ➕ Kõige täpsem kaardipõhi, reguleeritav autosuuum
- ➕ Kõige soodsam hind
- ➕ Komplekt kõige rikkalikum

- ⊖ Käsitsemine pisut keeruline
- ⊖ Puuduvad eestikeelsed häälkäsklused
- ⊖ Huvipunktide asukoha määratlemine ebakonkreetne
- ⊖ Tahab pakkuda liiga palju infot ja seetõttu on ekraanipilt raskesti loetav
- ⊖ Ebaintuitiivne kasutajaliides
- ⊖ Paljude autode jaoks sobimatu spiraaljuhtmega toite-

TomTom Go 720

■ Mina otsisin parimat navigaatorit pisut enam kui aasta eest ning interneti abil tehtud kodutöö tulemusel langes mu valik TomTomile. Otsin Go 910 Saksamaalt – koos saatekuludega tuli ta ikkagi tuhatkond krooni odavam kui Eesti poodides. Aastase kasutamise järel olen seadmega väga rahul ja märkasin rõõmuga, et ka järgmise põlvkonna Go 720 pole õigelt teelt kõrvale pöördenud.

TomTomi juures hindan eelkõige tema spetsialiseeritust – mõned võiksid isegi öelda, ühekülgust. Ta sobib ennekõike ja ainult teedevõrgus navigeerimiseks. Nii Garmin kui ka Prestigio üritavad pakkuda universaalse GPS-seadme funktsionaalsust, kuid autosõitjale pole seda vaja. Ja tõsiselt offroadiks nad ikkagi ei sobi.

TomTomi kasutajaliides on lihtne ja mugav. Kaardipildil

kuvatatakse ka liikumiskiirust ja soovi korral asimuuti. Erinevalt konkurentidest on TomTomi programmeerijad taibanud, et kaardipildile pole vaja ekraanipinda raiskavat menüü-nappu: sellena töötab kogu puutetundlik ekraan, mida mingiks muuks otstarbeks ei kasutata. Kirjad on piisavalt suured, kuid üks pisipuudus ekraanikujunduses siiski on. Nimelt tunneb TomTom paljudel teedel lubatud suurimaid kiirusi ja nende ületamisel enam kui 5 km/h võrra hakkab seade spidomeetri näitu punaselt kuvama. Hoiatusena on see ju kena, kuid Eesti suviste piirkiruste tingimustes on "spido" pidevalt punases. Ja koos TomTomi põhipuudusega – pimedavõitu ekraaniga – muudab punane värv kiirusnäidu loetamatuks.

See-eest väärrib kiitust hääluhiste edastamine. Kui Garmin hakkab juhi pärast pabistama

juba kõva poolteist kilomeetrit enne manöövrit, ärkab TomTomi Jüri ellu märksa hiljem, kuid jätkab see-eest juhendamist viimase hetkeni. Garmini navigaator lausub "Pööra vasakule" viimast korda juba 150–200 meetrit enne ristmikku, TomTom aga just sel hetkel, kui roolipööre auto soovitud tänavasse viib. Lisaks on Jüri grammatiliselt õiget eesti keelt meeldiv kuulata. (Aga kui eelistate inglise keelt, võite näiteks John Cleese'i oma navigaatorisse tellida.)

TomTom (ja ka Prestigio)

tunnevad sellist tähtsat liiklus-sõlme nagu ringristmik ning teatavad juhile, mitmenda mahaõidu too peab valima. Garmin piirdub juhisega "Pööra paremale", mis näiteks kuueharulisel ringil päris üheselt mõistetav pole ning sunnib juhti kaarti vaatama. Mis on aga saatanast, sest kisub tähelepänu liikuselt kõrvale. Mõelge asja üle – ma arvan, et nõustute minuga: ideaalsel navigatsiooniseadmel ei peagi ekraani olema.

Teedevõrk on TomTomil hästi kaalutud – eriti just

TomTom Go 720

Kasutatav kaart: Tele Atlas

Hind: 7900 kr

Esindaja: Alfa GPS OÜ

Komplektis: USB-alus (toimib ka laadijana), autolaadija, iminapaga klaasikinnitus, plastkarp, EL-i kaart (nii Ida- kui ka Lääne-Euroopa)

- ⊖ Ekraan heleda päikese käes kõige tuhmim
- ⊖ Vahepeatuste sisestamine ebamugav

- ⊕ Aku kestab kõige kauem
- ⊕ Käsitsemislihtsus ja info-tabloo kõige parem
- ⊕ Saab salvestada ise häälkäsklused
- ⊕ Huvipunktide otsingul kõige täpsem
- ⊕ TomTomi liiklusinfo jms.
- ⊕ Hääluhittimine kõige täpsem
- ⊕ Eestikeelsed hääluhised grammatiliselt korrektsed

Garmin kipub juhutama liiga väikesi ja viletsaid teid. Tõsi, Lääne-Euroopas ei pruugi see nii olla.

Olev Toom

Garmin Nüvi 760

■ Esiteks pean ma alustama sellest, et Garmini kohta kirjutan ma viimasena. Ehk ma olen teiste tekste lugenud ja tutvunud nende hinnangutega.

Teiseks, Garmin Nüvi 660 otsin ma täpselt aasta tagasi. Üldiselt olen ma impulssostude mees. Pikalt ei kaalu, kui miski meeldib, siis uurin üldiselt, et ega mind lohku ei tõmmata ja ostan siis ära. Kaua kaaludes tekib mul hiljem alati küsimusi ja väike rahulolematuse iva saab sellega külvatud.

Asjast. Muidugi olen ma kindel, et Garmin Nüvi on loetelus kõige ägedam. Ainsa suurema miinuse, mille ma suudan Nüvi puhul välja tuua, on see, et ta ei toeta GPRS-i, nii nagu seda teeb TomTom. Mitme autoga reisisides tekib kiiresti olukord, kus keegi jääb maha ja siis on eriti lihtne TomTomi kaudu otsida sõbra auto üles ning koostada temani sõitmise marsruut. Seda

Garmin Nüvi 760 ei võimalda.

Olevi jutt ringliikluse mitmetundmise kohta peab kahjuks paika, aga ainult Eesti piires. (Oot! Tegelikult ei võta ma raiuda sama Läti või Leedu või Slovakkia uue detailse kaardi puhul...) Ehk Lääne-Euroopas suudab Garmin tuvastada ringliiklust ning rääkida väljasõitudest järjekorranumbrite

kaupa. Garmin Nüvi suureks plussiks pean ma seda, et seal ei kuvata ekraanil liiga palju infot. Ekraan on suurepärase kontrastsusega ja väga hästi jälgitav. TomTomi Eestis proovides sain kohe aru, et kiiruspiirangu infot ainult "kepsust" ammutades võib kiiresti pankrotti minna. Sadakond kilomeetrit sõitu ning pärast seda, kui TomTom oli kiiruse määramisel eksinud neli-viis korda, sain ma aru, et sellesse teabesse tuleb suhtuda nagu tuleva

nädala ilmaennustusse. Pealegi pinisevasse, nagu Olev nendib. Garmin Nüvi võimaldab määratleda, kui lopsakat infot sa ekraanile soovid. Nii võib tõesti hakkama saada väga vähesega või siis kuhjata ekraanile iga viimase oja. Mis on eriti äge ja millest on paarikümne tuhandese kilometraaži puhul kasu olnud, on väikesed ja kõrvalteed. Poolas olen nii hoidnud kokku tunde väärtuslikku reisiaega.

Urmas Vaino

Garmin Nüvi 760

Kasutatav kaart: Navteq

Hind: 8300 kr

Esindaja: GPS Eesti OÜ

Komplektis: eelsalvestatud City Navigator® NT, 2008 Euroopa kaart, detailne aadressotsingu ja navigeerimisega Eesti mälukaart, autohoidik iminapaga, armatuurilaua kinnitus iminapale, liiklusinfo FM-vastuvõtja koos autolaadija ja toitejuhtmega, nahkkott, USB-kaabel

- ⊖ Ei kuva kiirust, selleks peab eraldi valikusse minema, aga siis kaob kaart eest ära
- ⊖ Kaardipõhi kõige ebainformatiivsem
- ⊖ Kaardipõhjal liiga palju autosõitja jaoks ebaolulist infot
- ⊖ (Väga suur miinus) Ei tunne Eestis ringristmiku mõistet

- ⊕ Ekraanil ainult oluline info
- ⊕ Kaasas nahkvutlar
- ⊕ Omab kõige paremat infot uute teede kohta
- ⊕ Ekraan kõige selgem, ka heleda päikesepaistega
- ⊕ Armatuurilaud kiiruse, kõrguse, asimuudi, teepikkuste, aegade jms näitudega.